

(Jelentése: „megférnek egymással”.)

... a gózoni szűcs olysfélét mondott a minap itt jártában, hogy ebben a dologban, ha nem volna lakat az ő száján? ...

(Mikszáth K.: A néhai bárány)

(A szólás jelentése: „nem szabad szólnia”.)

De nekem fúrta valami az oldalamat:
Móricz Zs.: Hét krajcár)

(A szólás jelentése: „kínzott a kíváncsiság”.)

L. még: Állandósult szókapcsolat.

Remélhető, hogy a Stiliztikai ábécét jelenlegi formájában is haszonnal forgathatják diákjaink, esetleg nem csak ezen az iskolai fokon.

VASS LÁSZLÓ

Levél a szerkesztőségnek, levél a szerzőnek

TISZTELT SZERKESZTŐSÉG!

Kedves Büki Pálné!

A Módszertani Közlemények 1988. év 28. évfolyam, 4. számában olvastuk Büki Pálné: Egy könyv- és könyvtárhatalmi felmérés elemzése című cikkét. Ebben a szerzőnk kéri a kollégák reagálását írására.

Munkánkhoz sok segítséget adott, amit ezúton is köszönünk.

Tantestületünkben 1988 tavaszán fogalmazódott meg, hogy könyvtárunk „holtponton” van, nagyobb figyelmet kellene fordítanunk rá. Első lépésként méltó helyet biztosítottunk a könyvtárnak, úgy, hogy jelenleg egy olvasó-, egy kölcsönző- és egy tanári olvasóhelyiség áll tanulóink és tantestületünk rendelkezésére. Második lépésként egy felmérést végeztünk tanulóink körében. Erről később majd részletesen. Harmadik lépés volt az őszi nevelési értekezlet, melynek témája volt „Könyvtárunk múltja, jelene és jövője”. Itt értékeltük a felmérést is, melyet az értekezlet előtt 2 héttel végeztünk. Hipotézisünk a következő volt: Ha kollégáink elméleti felkészítése mellett gyakorlati konzekvenciákat is levonunk, könyvtárunk nemcsak külső, de belső tartalmi felújítását is elérhetjük.

A vizsgálathoz kérdőívet használtunk ankét-módszerrel.

Kérdéseink:

1. Szerinted, mire jók a könyvtárak?
2. Voltál már könyvtárban?
3. Mely tantárgyakba építhető be a könyvtár, s mely pedagógusok igénylik is azt?
4. Az iskolai könyvtárat miért szeretik tanulóink, illetve miért nem használják?

5. Tanulóink igényeire szerettünk volna fényt deríteni. Esetleges könyvtárfejlesztés esetén milyen könyveket vegyen könyvtárosunk? Az eredményekről csak röviden.

A fóliákat, a teljes részletezést szívesen közreadjuk, amennyiben igény lesz rá. 18 osztály 450 tanulóját kérdeztük meg. Az 1—2. osztályosok kivételével a 3—8. osztályosokat. Osztályfőnökük és magyar szakos tanáraink segítségét kértük, hangsúlyozva, hogy diákjaikat egyáltalán ne befolyásolják, ne magyarázzák a kérdéseket.

Az 1. feladatban 4 funkciót emeltünk ki, amelyet a könyvtár betölt:

- a) ismeretátadó, művelődést szolgáló,
- b) gazdasági funkció,
- c) hiánypótló funkció,
- d) szabadidő eltöltését segítő.

A válaszokban már a 3. osztályosok is jól látják mind a négy funkciót, de ezek közül 1—1-et emelnek ki, amely őket megragadta. 6. osztálytól ötvöződnek a funkciók. 8. osztályban néhány tanuló együtt is említette a négy funkciót.

Gyakori válasz: „a könyvtár kölcsönzésre való; ha nekem nincs, elolvashatom, ami meg-tetszik; többen is könyvhöz jutnak, mert így olcsóbb; kevés otthon a hely...”

A 2. kérdésben megnyugtató eredményt kaptunk. Tanulóink 52⁰/₀-a jár iskolai, s 52⁰/₀ jár más könyvtárba. Ezek egy része kettős könyvtártag. 9⁰/₀ nem volt még könyvtárban. 7—8. osztályosok inkább más könyvtár tagjai, bár használják az iskolait is.

A 3. kérdésre adott válaszokban jól látható volt, hogy magyarból, történelemből, földrajzból, környezetismeretből nagyon gyakori a köny-

vet igénylő feladat, illetve az ajánlott könyv. A biológia, a kémia és a fizika is jó helyet tölt be ebből a szempontból.

A 4. kérdést kétféleképpen értelmezték tanulóink. Általában is jónak tartják az iskolai könyvtárat, de a miénket is dicsérték. Nagyon sokat számít könyvtáros pedagógusunk remek kapcsolata tanulóinkkal. Kérjük is jogos volt, amikor a régit kicsinek, zsúfoltnak tartották. Az újba kazettákat, lemezeket és idegen nyelvű könyveket is várnak.

Az 5. kérdésben adott listákat átadtuk könyvtárosunknak, használja ő belátása szerint. Bár, meg kell jegyeznem, hogy a könyvtárban mind szerepelt, esetleges példányszámemelésre lesz szükség.

Egyértelműen fogalmazódott meg, hogy a könyvtár jó, szükség van rá, s nagyobb figyelmet igényel!

Hogy ne kampányszerűen végezzük munkánkat, vizsgálatunkat másfél év múlva megismételjük, kibővívte olvasottsági szintvizsgálattal.

A) iskolaiban

soha,
néhányszor,
gyakran.

B) másiban — pl. kerületiben

soha,
néhányszor,

3. Írd le azokat a tantárgyakat, amelyekhez a legtöbb könyvhasználati feladatot kaptad!

magyar nyelvtan,
magyar irodalom,
történelem,
matematika . . .

4. Szerinted jó-e az iskolai könyvtár?

Igen. Miért?
Nem. Miért?

5. Milyen könyvek kellenek feltétlenül a könyvtárba?

A 3. és az 5. kérdést az említett cikk 4. és 11. kérdéséből vettük át.

Célunk kérdésenként:

1. Általánosan látják-e tanulóink a könyvtár helyét, szerepét életünkben?

Mit tudnak a 9 és mit a 14 éves tanulók a könyvtár hasznáról?

2. Tudni szeretnénk volna, hogy tanulóink mennyit voltak könyvtárban, gyakori vagy esetleges látogatók.
gyakran.

Kiemelten figyeltük a könyvtárban még sohasem járó gyerekeket.

Tisztelt Szerkesztőség! Kérjük Önöket, hogy levelünket továbbítsák Búki Pálné kollégánknak is, hát ha mi is segítjük további munkáját! Közreműködésüket köszönjük.

ACSAY JUDIT

az V. kerület, Szemere utca 5. sz.
Általános Iskola pedagógusa.

NY. A. LJUBIMOVA

Fonetyicseszka az aspekt obscsenyija na nyerodnom jazike

Vannak könyvek, amiket valójában nem is elsősorban magyar szakembereknek szánunk a szerzők, mégis nekünk szólnak. Ilyen munka Nyina Alekszandrovna Ljubimova: *Az idegennyelvi kommunikáció fonetikai aspektusa* című műve, ami a hazai iskolai és iskolán kívüli oroszoktatás számára sok újat és hasznosat adhat a nálunk rendkívüli mértékben alábecsült fonetikai ismeretek szakszerű és eredményes nyújtásának igen nehéz folyamatához.

A szerző a Leningrádi Állami Egyetem neves oktatója, kutatója, nem ismeretlen a szakirodalom olvasó hazai orosz tanár számára, hiszen Az orosz kiejtés tanítása című önálló munkája 1982-ben már második kiadást ért meg. Ljubimova a magyarországi fonetikai-fonológiai kutatásoknak is a kitűnő ismerője, a legutóbbi (1986-os, budapesti) MAPRJAL-kongresszus egyik résztvevője és vitavezetője volt.

Ljubimova könyve azért is figyelemre méltó nálunk, mert a címben jelölt témát a finn— orosz kétnyelvűség (bilingvizmus) tudományos igényű kutatása keretében dolgozza fel. Éppen ezért a szerző számos megállapítása — az oroszul „mesterséges” kontaktusba lépő finn nyelv folytán — a hazai oroszoktatás egyik-másik fázisa szemszögéből akceptálандónak tekinthető. A vonatkozó-illetékes hazai metodika a Ljubimovához hasonló alaposágig és koncepcióig a mai napig se jutott el különféle objektív és szubjektív okok miatt.

A könyv 4 fejezete mellett igen sokat adhat az olvasónak a Bevezetés (Az idegennyelvi beszéd fonetikai megformálásának pszicholingvisztikai kérdései, 3—24. lap), amelyben a szerző kifejti, hogy az idegen nyelvű kommunikáció pszicholingvisztikai szempontból — L. V. Scerba, illetve U. Weinreich teóriája alapján —